

Den til Forsendelse med de

Berlingske politiske og

Udgivet og forlagt af Brødrene Berling.

Kongelige Brevposter privilegerede

Avertissements-Tidende.

Redigeret af Mr. L. Nathanson.

No 171.

Torsdagen den 27de Juni.

1844.

Indenlandstekstene.

Kjøbenhavn, den 27. Juni.

Debatterne om den nye Søfartordning i England. Af vojt Næserat angaaende disse i det engelske Parlament er det nævnt at vedtætte Tolden til næsten det Hafve bestemmelserne er at nedslætte Tolden til næsten det Hafve paa de fremmede Søfere, som ikke produceres ved Arbeide af Slaveri. I den 8de § af den nye Bill begrundiges Regeringen til ved en Geheimeraadsordre at tilslade, at Søfere, der ere producerede i de Lande, med hvilke den engelske Regierung har reciproke Toldractater, ogsaa indføres til den nedsatte Told. I Afsætning heraf maa vi gjøre Væserne sørberes opmærksomme paa nedenstaende markante Debatt angaaende Søfere fra de danske vestindiske Øer. Det var nemlig hr. Baring, som saaer i meget usie Forbindelse med Planterne paa St. Croix, og vel ogsaa har betydelige Summer tilgode hos dem, der yttrede følgende:

"Han ønskede at foretage Handelsministeren et Spørgsmål angaaende de danske Søfere og Betydningen af de Tractater, England havde affluttet med Danmark. Det i de danske Colonier producerede Ovanrum var blevet angivet at udgøre 13000 Tons; Spørgsmålet angik imidlertid ikke Ovanritten, men Landets Neutralitet og de Forpligtelser, England havde indgaaet. Under Discussionen af Budgettet havde han yttret, at han antog, at de danske Søfere var berettigede til at blive indførte i England, saaafar Søfere fra andre Lande indførtes. Ministeren havde modtagt ham og da Statkammerkantsleren senere opregnede de Lande, hvis Søfere England vilde være pligtigt at tilføje Adgang mod en lavere Told, forbi han Danmark. Han ønskede nu sørberes gjerne at erfare de Grunde, hvorfor Ministeren mente, at Danmark ikke var berettiget til en saadan Adgang. Handelsforholdene mellem Storbritannien og Danmark var blyne regulerede ved Tractaten af 1661 og 1670 og i nylige Tider ved Tractaten af 1824. Den ottende Artikel i Tractaten af 1670 bestemmer ester at have omfat Danmarks Forpligtelser mod England, at Kongen af Danmarks Undersætter i enhver Henseende skulle nyde de samme Privilegier som Kongen af Englands samt at danske Undersætter, som handle paa Storbritannien ikke skulle erlägge større Told eller flere andre Afgifter, end Indbyggere af de forenede Nederlande eller andre Lande, som handle paa England, skulle erlägge. I det 10de Afsnit var denne Bestemmelser endog blevet udvidet; thi det hed der, at dersom der indvaremmede andre Landes Undersætter større friheder og Privilegier end de hidtil havde nydt, skulle de samme og ligesaa store Privilegier tilstaaes Kongen af Danmarks Undersætter i fuldest og kraftigste Maade. Da han raadte sig med Personer i Underhuset, hvis Navne vilde have vægt indenfor dets Mure, var de enige med ham i, at de ifolge Ordene i hin Traktat ikke funder fortæs, hvoredes Regeringen funder fortæs den saaledes, at der negedes de danske Søfere de samme Privilegier, som tilstod Hollænderne, eller Undersætter af andre begyndelige Stater. De Ord, han havde opført, afoge rigtigt fra dem i Artillererne umbegyndelige Nationer" i nylige Tractater; men isølge den Tids Lovgivning var Artilleren fuldkommen tilstrækkelig til at forstås Danmark den Concession, som hans meget hellige Ven havde andraget paa det."

Søfæren til den endelige Ophævelse deraf i dets Colonier. Sir Robert Peel havde erklaaret, at dersom den brasilianske Regierung var villig til at modifisere Slaveriet i Brasil til den Hensigt i Tiden ganske at ophæve det, vilde han være villig til at inblade sig i Underhandlinger med dette Land angaaende Juborrelsen af brasiliansk Søfer. Men det, som Sir Robert Peel havde opfordret Brasilien til at gjøre, og som han havde opført som et sine qua non for det, det havde Danmark allerede aabenbart gjort, og paa en mere tilfredsstillende og sikkert Maade for England, fordi det havde gjort det frivilligt; det var ikke blevet tomtet og ligeledes lidet haade det handlet i Haab om Fordele (her!) Man fandt dersor vare overbevist om dets Neutralitet og at det, esterat have indført Forbedringer i Slaveriets Tilstand, vilde blyne haad det havde begyndt ved ganske at opføre det.

Handelsministeren yttrede, at det hæderlige Medlem meget synligt og ligesaa sandt som kraftigt havde fremsat det Krav, som Danmark burde have paa at blive taget i Betragtning af det britiske Parliament ved Foranstaltninger, som staae i Forbindelse med Bestrebelsel for at undertrykke Slaveriet, og folgeligen begyndige de Nationer, som i saa Henseende vise sig tilfredsstillende stænite. Han var med det hæderlige Medlem enig i meget af det, han havde sagt, og det glædede ham sørdeles at kunne benytte denne Lejlighed til at ytre sin Overbevistning om, at den danske Regierung mente det erligt med sine Bestrebelsel for at faae Slaveriet ophevet paa Den St. Croix. Med Hensyn til det blotte Søforsøgsmål var d.t. Købste, han maaette bemærke, det, at dersom det med Hensyn til Tractaten ved en mere formel og usiglig Understøtelse af denne, ved de mest kompetente Personer stulde vise sig, at Danmark var berettiget til at indføre sine Søfere mod en lav Told, bemyndigede Billen Hds. Majestæt til at sætte Tractatens Betingelser i Kraft. Der fandt ingen Beslutning tages foret, som havde været de højest retfærdige Auctoriteter foretaget, eg det hæderlige Medlem maaette dersor undskyde, at han ikke talte med fuldkommen Tilstand. Han tilstod, at det, som det hæderlige Medlem havde yttet om Danmarks Ret i saa Henseende, var ham aldeles nyt. Han antog, at begge Regeringer vare af den Formening — og han erindrede, at de danske Ministerer for ikke meget længe siden havde yttet det samme for ham uden nogen Forbeholdning eller Told — at dersom gjenstigende Forpligtelser til at indromme hinanden sørge Privilier vare bestemte, ikke ved hinum gamle, af det hæderlige Medlem anførte, Tractat, men ved den, som Hr. Canning og Huskisson havde affluttet i 1824. Denne Traktat var en Handels- og Skibsfarts-Tractat, og den bestemte, at Parterne og Gods, som fra Danmark indføres i engelske Havn, skulle kunne indføres mod den samme Told, hvad enten de indføres i den ene Klasse af Skibe eller den anden. Han divede sig ikke til at sige, at Ordet Undersætter i den tidligere Traktat fandt fortolkes som om det fandt udvides til Kolonierne. Ifolge Tractaten af 1824 paalægges det ingen af Parterne ubetinget at gjøre hinanden Concessioner, som maaette være blyne gjorte andre Landes Undersætter.

Viscount Palmerston paaførd, at Tractaterne var i fuld Kraft, og han fandt, at Regeringen ikke fandt nogen Denmark den Concession, som hans meget hellige Ven havde andraget paa det."

Saavidt Debatterne. Sagen forekommer os at være af stor Vigtskød, og vi troede ikke om, at vor Regierung, af diplomatisk Bevægelse, vil besejre sig for at erhverve den overfor nævnte Begyndelser. Vi maa derhos gjøre opmærksom paa, at Handelsministeren i Detleff af Debatterne om den hele Bill har forklaret, at han under "Arbeide ved Slaveri" forstaaer Slave-Arbeide, der er underholdt ved Slavehandel. Billen har imidlertid Peel erklaaret kun at være provisorisk for 1 År.

Thorvaldsens Lord Byrons Statue. De engelske Blad give nu endelig følgende Ophørsel herom: Det vil erindres, at der for nogle Dage siden anførtes i Aviserne, at en Statue af Lord Byron, forfærtiget af Thorvaldsen, der for nogle Aar siden indførtes her, deponeredes i de kgl. Palæse til Søkerhed, og som aldrig af Bedkommende var blevet modtagen, var af Mangel paa Omhu blynet bedæret eller i alt Fald ikke længere tilstede, og at Testamentsreceptorerne der havde forlangt den og ikke fandt noget tilfædssilende Svar, agtede at anlægge Sag imod Toldasædet i London for denne Statue, der var vurderet til 30000 £. Sagens virkelige Sammenhæng er, at den omtalte Statue for omtrent 10 Aar siden indførtes i tonde Klasser, hvorfra den ene var meget stor og efter Forudning indeholst Figurer i sidende Stilling og bragtes

til et Pakhus i London Docks, men ikke til det kongelige Pakhus i Thames-Street, som fejtlig var blevet angivet. Meget fort ester at disse Kasser var brugte her til Landet, blev Tolden rigtig erlaagt, da det var Billedhuggerens Hensigt at tilbyde Autoriteterne for Westminster Abbeyet Figuren, for at opstilles ved som et Nationalmonument. Det viste sig imidlertid senere, at Decauen negtede Tilladelse til at Statuen af Don Juan's Forfatter opstilles paa dette hellige Sted. Folgen heraf har været at Statuen aldrig er kommen ud af Pakhuset, hvori den oprindelig blev henlagt. Den Angivelige, at Kasserne skulle være blyne tilstilletzorte eller table, er dersor en Opbigtelse, eg naar Executorene tilstilletzigen besitte deres Ret til at forde dem, vilde de uden Told blive uleverede af Toldembedsmændene (eller rigtigere af London Dock Compagniet); thi saaafart Tolden er berigstigt paa Parer, der ere opført i Dokken gaae de fra Toldvæsenet i Compagniets Hænder til Dokfæsterne icke ere betalte. Man troede at Executorene ikke vide Stedet, hvor Kasserne var blyne oplagte eller nu ere, men der er ingen Told på dem at saaft ville faae en Meddelelse i denne Henseende. Den rigtige Tilstedeværelse og Identiteten af Kasserne er blevet opdaget ved en Undersegelse, Toldkammeret lod foranstalte. Det kan antages for afgjort at Statuen er i fuldkommen god Tilstand, da Kassens hvori den er næsten to Tommer tyk og er aldrig blynet over siden den kom hertil.

Entledigelse og Udnævnelse. Under 25de ds. er Fuldmægtig i Contoiet under det kgl. Generalkommissariats Collegi 2den Section, Krigscamellissektar L. A. G. Keilgaard, ifolge Anstigning og formedst Sværlighed, meddelet Attest i Raade med Person, og er, som følge heraf, stelt folgende Avancement i Collegiet, nemlig: Cancellist i Contoiet under 1ste Section H. H. Thomesen udvænt til Fuldmægtig i Contoiet under 2den Section og Volontaire i Contoiet under 1ste Section. —

Industriforeningen. Fredagen den 28de Juni forestaae dhrr. Instrumentmager Nyrop og Jilethugger Naylor foreningens; der vil blyne forevist: fra den polytechniske Forenings Wærkstøtfælning; berline Slots, samlet med Eksplosie, tilstigende en Maschine, hvormed Mønstre skæres, og især Wærktøj derhørende; fra Hr. Nyrop: nogle nyske chirurgiske Instrumenter og forskellige Sorter Knive; fra Hr. Naylor: en gammel Firee-Laas. Fremdeles en Model i naturlig Størrelse af den mystiske Forbedrede Kantlinne til Jerubauer, hvilke festes til Underlagene over de saafalste Stole; det vil tillige ses, hvorledes Jerubauer ikke trykkes af andre Ven; en Jerufilme, som børstes paa det dertil fornødne Lokale gior, at Plauen ikke staaer ester dan nu tilstede; Gramen kan realiseres; imidlertid nærer man det Haab, at Saadant vil finde Sted om ikke meget lang Tid. For at afhjælpe et lange felt Saad vil fra anstundene 1ste August af et Bibliothek, bestaaende af dansk, tysk og engelsk Lecture, blyne aabnet til Elevernes Anvendelse; imod et ubetydeligt aarligt Contingent til dets fremtidige Forening. Døgsa formener man at kunne forstaae Skolebibliotheket en Indtegning ved at bestemme, at der til Samme erlegges i Abb. af hver Ele, som indtræder i Stolen.

Vesterbroes nye Theater. Hr. Vorin-Müller gav alter i Aften en Forestilling, som var meget godt besøgt, hvilket i det hele taget har været Tilstedet med de sidste Forestillinger.

Dampskibet "Manchester". Esterretninger fra Hull til Hamborg naavige otte Passagerer med dette forulykkede Skib, nemlig Hr. Nothry fra Leeds, Hr. og Mrs. Smith med en Son paa 27 og en Datter paa 21 Aar, som vilde til Grænberg; Hr. James Richmon fra Paisley, 26 Aar; Hr. Fred. Barnet fra Birmingham, 22 Aar, og endnu en reisende Herr fra lav Statut. De tre sidstnævnte taget Pas hos den prenske Consul, der dog ikke ved med Bisped, om de vilde afgaa med "Manchester" eller med "Transit". Nogle vindstærke Passagerer staae desuden have været om bord.

Det patriotiske Selskab i Odense afholdt, ifolge D. Th. No., det 2et Dørselsmøde Mandagen den 17de ds., hvorved Selskabet blev gjort bekjent med hvad Bestyrelsen havde forlaget for at fremme de aldre Sager. Regnskabet for Aaret 1843 bebereedes. Selskabet bestultede som hidtil direkte fra Riga at forstrive det behovende Quantum Herses, og bestemte det, at man fandt legne sig herser inden Juni Maaneds Udgang. Af Understøttelse tilfødes: Bører Anders Christoffersen af Lemløse 30 a 40 Rbd. til en konstig Bør, og til den her i Byen værende Legnestole, der bestrees af Lieutenant Moe, det sædvanlige aarlige Tilstud af 60 Rbd.

Landoeconomistforening. I "Hemp No." af 25de ds. leses følgende: Den 20de Juni forsamledes paa den lille Raadstuesal i Odense omtrent 50 Landmænd i det Diemed at fås en landoeconomist Fore-

ning, som Fortsættelse af Kyens Premieploiningselskab, Forhandlingerne indblev med nogle Ord af Corp. Hofman Bang, hvorpaa Lovene, til hvilke der i Forenede var gjort et Motst, blev debatterede og Foreningen tillagte Navnet "Det 1844 oprettede landoeconomist Selskab for Kyens Stift." — Ved Stemmesætning blev en Bestyrelse udnævnt, bestaaende af 11 Medlemmer, nemlig: Proprietærerne Berg Hunderupgaard, Berg Lindved, Berg Skovboe, Friis Juelsberg, Corp. Hofman Bang, Corp. Hvenegaard, Corp. Larsen, Corp. Lüders, Corp. Mackprang og Møller samt Corp. Schaffalitzky de Mackadell; og 9 Suppleanter, nemlig: Pastor Hofman Bang, Hans Hansen Brobærg, Corp. Langkjær Frederiksøgave, Vollesgaard Hannesborg, Peter Møller Ejby, Peter Poulsen Næsby, Baron Schaffalitzky, Corp. Smidt Hedensgård og Corp. Wadle. Bestyrelsen valgte først til en Comitee, for at foretage de ønskede Forandringer i Lovene, tre af dens Medlemmer: Berg Hunderupgaard, Hofman Bang og Corp. Skovboe; til Formand valgtes Hofman Bang og til Viceformand Corp. Skovboe (stedet for Corp. Schaffalitzky, som fra bad sig det paa ham falde Valg, paa Grund af at Hr. Greven i 3 Aar har været Formand for Premieploiningselskabet); til Secretair Friis og til Kasseren Lüders. Bestyrelsen vedtog at samles igjen den 15de Juli, for at aftale Tid og Sted til næste Generalforsamling, Premieploininger m.m.

Skolevesenet. Fra Randers hedder det i Byens No. af 24de ds.: Selskabet for Natursternes Udbredelse har sjanget en ikke ubetydelig Gave bestaaende af mehanskis Potentser, til Hr. Jacobens Drengesstit her i Byen. Denne Gave og grundet Haab om Sammes fremtidige Forening har sat Jacobsen i stand til at omdanne hans Læreranstalt, der for over 13 Aar siden begyndte sin Virksomhed med 24 Elever, til en "borgerlig Realfole." Men for at bringe Krester ind i Bestyrelsen, hvorved denne bliver i stand til at omfatte alle de øvrige Læreranstalter i samme Kontor.

Judustrisforeningen. Fredagen den 28de Juni forestaae dhrr. Instrumentmager Nyrop og Jilethugger Naylor foreningens; der vil blyne forevist: fra den polytechniske Forenings Wærkstøtfælning; berline Slots, samlet med Eksplosie, tilstigende en Maschine, hvormed Mønstre skæres, og især Wærktøj derhørende; fra Hr. Nyrop: nogle nyske chirurgiske Instrumenter og forskellige Sorter Knive; fra Hr. Naylor: en gammel Firee-Laas. Fremdeles en Model i naturel Størrelse af den mystiske Forbedrede Kantlinne til Jerubauer, hvilke festes til Underlagene over de saafalste Stole; det vil tillige ses, hvorledes Jerubauer ikke trykkes af andre Ven; en Jerufilme, som børstes paa fortolget til Svendeprove.

Idebraad. Wedel, i Juni. I "Glensburger Zeitung" fra 24de Juni hedder det: Kun saa Aar ere forsløbne siden Tiden blev hemset ved en betydelig Idebraad, hvilket ved at fås ved at se, hvilken Tid det var. Det var ved 1844, da Stormfloven atter, Natten mellem den 1de og 2de, vakte de store Sorgfærdigheder; og ikke saa Damer og Herrer vare nede ved Højen, for at hilse paa gamle Venner og Bekendte; men — man gik tilbage tilbage. Sanden for den hellige Natur synes ikke endnu at være tilstrekkelig vaktet her i Jylland; man boer og bygger hest i Hjemmet.

Idebraad. Wedel, i Juni. I "Glensburger Zeitung" fra 24de Juni hedder det: Kun saa Aar ere forsløbne siden Tiden blev hemset ved en betydelig Idebraad, hvilket ved at fås ved at se, hvilken Tid det var. Det var ved 1844, da Stormfloven atter, Natten mellem den 1de og 2de, vakte de store Sorgfærdigheder; og ikke saa Damer og Herrer vare nede ved Højen, for at hilse paa gamle Venner og Bekendte; men — man gik tilbage tilbage. Sanden for den hellige Natur synes ikke endnu at være tilstrekkelig vaktet her i Jylland; man boer og bygger hest i Hjemmet.